Voorstel CHI

(college van hoofdingelanden)

Registratienummer 25.0389112	Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen 11 juni 2025	
Datum behandeling D&H 13 mei 2025	Commissie Water & Infrastructuur 11 juni 2025	
Portefeuillehouder S.R.F. Ruiter	Datum vergadering CHI 25 juni 2025	Agendapunt

Onderwerp
Meerjarenperspectief 2026-2030

Voorstel
Het vaststellen van:
1. Het meerjarenperspectief 2026-2030;
2. De stijging van de belastingopbrengst, gemiddeld genomen over de heffingscategorieën watersysteemheffing en zuiveringsheffing, met 8,6% in 2026, 8,8% in 2027, 8,9% in 2028 en 2029 en 4,4% in 2030;
3. De jaarschijf 2026 als kader voor de begroting 2026.

Kern van de zaak
Met dit voorstel wordt het meerjarenperspectief (MJP) 2026-2030 aan uw bestuur voorgelegd. Jaarlijks stellen wij een MJP op en hierin kijken wij vijf jaar vooruit. De jaarschijf 2026 uit dit MJP is het kader voor de begroting 2026.

Bij de behandeling van het vorige MJP 2025-2029 is een toezegging gedaan om een klankbordgroep in te stellen. Het doel van deze klankbordgroep was om vanuit het algemeen bestuur mee te denken, wensen in te brengen en klankbord te zijn bij de herijking van het toenmalige MJP-proces met daarbij de focus op de informatiewaarde. In december 2024 heeft de klankbordgroep haar resultaten en aanbevelingen teruggekoppeld aan het algemeen bestuur. Als dagelijks bestuur hebben wij deze uitwerking zoveel mogelijk overgenomen in het nu voorliggende MJP 2026-2030. Doordat het proces van dit MJP al gaande was hebben we niet alle aanbevelingen kunnen verwerken. De klankbordgroep heeft aangegeven dat dit proces meerdere verbeterslagen kent: geen revolutie maar evolutie. Na het zomerreces 2025 staat een evaluatiemoment met de klankbordgroep gepland en gaan we in gesprek over wat de aanpassingen hebben opgeleverd en kijken we vooruit naar het MJP 2027-2031.

Uitwerking
Het MJP is uitgewerkt op hoofdlijnen. We brengen de focus aan op de belangrijkste punten voor de komende jaren. Deze zijn afgeleid uit het Waterplan 2022-2027 (21.0831544) en het coalitieprogramma 2023-2027 'Water verbindt' (23.0502330), waarin is afgesproken om de koers van de vorige bestuursperiode voort te zetten. Daarnaast is de huidige Deltavisie een vertrekpunt voor het MJP. Ook is er opnieuw gekeken naar relevante ontwikkelingen in de wereld om ons heen, welke van invloed zijn op onze koers voor de komende 5 jaar. We zien dat het meer inspanning vereist om onze grote doelstellingen te realiseren. De uitdaging om ons gebied veilig en leefbaar te houden heeft een financiële impact. Hoe dit precies uitwerkt is nog niet te voorspellen.

In het MJP worden onze effecten op hoofdlijnen beschreven met een opsomming van de resultaten die we willen bereiken. Daarna wordt ingegaan op de ontwikkelingen die wij de komende jaren op ons af zien komen. In bijlage 1 (aangehecht) bij dit voorstel zijn de nieuwe resultaten en prestaties met een korte toelichting opgenomen.

In het MJP zijn als startpunt alle bestuurlijke besluiten verwerkt die genomen zijn na vaststelling van het MJP 2025-2029, de begroting 2025 en de jaarstukken 2024. Vervolgens is op aanraden van de klankbordgroep het verschil (de delta) met het vorige MJP ingedeeld in vijf categorieën:

1. taakuitvoering
2. wet- en regelgeving
3. autonome ontwikkelingen
4. heroverweging van eerdere besluiten
5. bestuurlijke keuzes (discretionaire ruimte)

Deze indeling kan helpen de discussie te voeren waar en op welke onderwerpen kan worden bijgestuurd. Daarnaast draagt het bij aan de behoefte om meer op hoofdlijn en minder in detail te sturen. In het MJP tonen we de categorieën 1 tot en met 3 in de effecten. Vervolgens ziet u in hoofdstuk 5 het totaal van de eerste drie categorieën terug waarna wij de bestuurlijke keuzes aan u voorleggen. Dit zijn een viertal onderwerpen die wij als dagelijks bestuur graag willen realiseren.

Belastingopbrengsten en reserves
Hoewel onzekerheid de nieuwe werkelijkheid is, vlakt de stijging van de inflatie af. De krapte op de arbeidsmarkt blijft. De kosten stijgen ten opzichte van het vorige MJP. We houden rekening met het advies van onze toezichthouder en accountant en de reservepositie is met ingang van 2029 weer positief. In 2030 hebben we een beperkte buffer opgebouwd voor de verwachte toekomstige ontwikkelingen. Hierdoor blijft de gemiddelde stijging van de belastingopbrengsten in lijn met het vorige MJP 2025-2029. De nieuwe stijging is 8,6% in 2026, 8,8% in 2027, 8,9% in 2028 en 2029 en 4,4% in 2030. De gevolgen van bovenstaande ontwikkelingen voor de stijging van de belastingopbrengsten zijn weergegeven in de volgende tabel:

Gemiddelde stijging belastingopbrengsten in %	2026	2027	2028	2029	2030
Watersysteemheffing	6,3	6,4	6,4	6,4	6,3
Zuiveringsheffing	12,2	12,2	12,2	12,2	2,0
Gewogen gemiddelde	**8,6**	**8,8**	**8,9**	**8,9**	**4,4**

De wegenheffing hebben we uit de gemiddelde stijging van de belastingopbrengsten gehouden, omdat we rekening houden de wegenoverdracht aan de resterende gemeenten in 2025. Vooralsnog is de verwachting dat we met ingang van 2026 geen wegenheffing meer innen.

Eerdere besluiten
17/10/2012 (CHI) Deltavisie (12.0031797)
15/12/2021 (CHI) Waterplan 2022-2027 (21.0830187)
12/06/2024 (CHI) Meerjarenperspectief 2025-2029 (24.037504)

Risico's
Risico's indien u instemt met dit voorstel:
Het MJP 2026-2030 biedt een inschatting van de toekomstige financiële en operationele ontwikkelingen binnen onze organisatie. De realisatie van het MJP kan zowel positief als negatief afwijken van de huidige inschattingen. We zijn daarbij afhankelijk van externe factoren zoals de

energieprijzen, inflatieontwikkeling, grondstofprijzen en maatschappelijke ontwikkelingen. De verwachtingen kunnen wijzigen door grote veranderingen in externe factoren. We wegen deze mee in onze projecten, de rapportages en de begroting. Onze beheersmaatregelen kunnen de impact van een risico vaak slechts beperkt mitigeren. Wij beoordelen op dat moment hoe we ze opvangen. Hierbij kunnen we in ieder geval in het begrotingsjaar komen met een voorstel tot begrotingswijziging en/of gebruik maken van de algemene reserve. We houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en beoordelen het effect op ons waterschap. In het MJP benoemen we in paragraaf 5.3 een aantal onzekerheden per effect.

Risico's indien u niet instemt met dit voorstel:
Vanuit het Waterschapsbesluit zijn we verplicht om een meerjarenraming af te geven. Indien u niet instemt met dit voorstel voldoen we niet aan deze wettelijke verplichting en staan we niet gesteld voor de nabije toekomst. Dit kan leiden tot imagoschade. Daarnaast is het noodzakelijk om meerjarig te kunnen sturen en richting te geven aan ons werk. De eerste jaarschijf is kaderstellend en staat vast voor de begroting.

Communicatieaspecten en participatie
Dit meerjarenperspectief zal na vaststelling bekend worden gemaakt op de website.

Strategie en beleid
We hebben ons ingezet om een evenwicht te vinden tussen het bereiken van de maatschappelijke effecten (onze doelen), de onzekere economische situatie en het beperken van de belastingstijging voor de burger. Op deze manier geven we met dit meerjarenperspectief vorm aan onze rol als betrouwbare, transparante, kostenbewuste en vooruitstrevende overheidsorganisatie. Met als doel om een maatschappelijk verantwoorde overheid te zijn die zorgt voor leefbaarheid in Hollands Noorderkwartier.

Overige consequenties en vervolg
Na vaststelling door het algemeen bestuur wordt het meerjarenperspectief 2026-2030 aan onze toezichthouder, de provincie Noord-Holland, aangeboden.

Bijlagen
Bijlage 1 Overzicht nieuwe resultaten en prestaties (aangehecht)
Bijlage 2 Concept CHI-besluit (25.0445117)
Bijlage 3 Meerjarenperspectief 2026-2030 (25.0445118)

College van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de voorzitter,

ir. R.P.G. Bosma

Bijlage 1. Overzicht nieuwe resultaten en prestaties

Tabel 1 Toelichting nieuwe resultaten

Effect	Oud resultaat	Nieuw resultaat	Soort wijziging	Toelichting
Gezond water	In 2027 voldoet ons watersysteem aan de KRW-doelen, welke voor 51 gebieden door de provincie Noord-Holland vastgesteld zijn.	In periode tot en met 2027 hebben we onze verantwoordelijkheid maximaal ingezet in het bijdragen aan de doelen voor 2027.	Herijking	Deze herijking hangt samen met het KRW impulsprogramma 2024-2027 dat in oktober 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld als aanvulling op ons maatregelenpakket 2022-2027. Het behalen van de doelen KRW is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheden en *stakeholders*, waaronder landbouw, burger en industrie, die de waterkwaliteit beïnvloeden. Voor heel Nederland geldt dat we met name het chemisch doelenbereik vrijwel nergens realiseren, omdat het samenspel tussen de verantwoordelijke partijen onvoldoende is geweest, bepaalde kennis ontbrak en/of dat er geen duidelijk handelingsperspectief is.
Schoon water	De waterketen levert een positieve bijdrage aan de leefbaarheid van de omgeving. en Onze zuiveringstechnische werken zijn toekomstbestendig.	De bedrijfsvoering is toekomstbestendig. We realiseren een systeemsprong in de waterketen. We leveren in samenwerking een positieve bijdrage aan de leefbaarheid van de omgeving. We werken aan een klimaatneutrale waterketen.	Vervanging	De resultaten zijn in lijn gebracht met de aanpassingen in de prestaties.
Crisisbeheersing	We zijn voorbereid op alle mogelijke crises.	Wij zijn pro-actief, waakzaam en alert zodat we dreigingen vroegtijdig signaleren en preventief	Vervanging	Deze resultaten komt voort uit de visie op crisisbeheersing en lopen vooruit op de

	en Crisisbeheersing in de genen.	handelen om crises te voorkomen. Wij hebben een bestendig netwerk ten behoeve van de crisisbeheersing. Wij treden bij (dreigende) crises slagvaardig en doelgericht op om schade en leed te beperken en maatschappelijke ontwrichting en slachtoffers te voorkomen.		daaruit voortvloeiende uitvoeringsagenda, die in 2026 wordt opgeleverd.
Bestuur en organisatie	Een democratisch gekozen bestuur dat in overleg met de omgeving acteert.	Een democratisch gekozen bestuur dat transparant en aantoonbaar rechtmatig in overleg met de omgeving acteert.	Herijking	Aanscherping van het resultaat. Transparantie en aantoonbaar rechtmatig is een voorwaarde voor ons als bestuur en daarmee voor de organisatie.
	Een moderne organisatie die efficiënt, effectief en rechtmatig handelt.	Een moderne organisatie die efficiënt en effectief handelt	Herijking	Aanscherping van het resultaat.

Tabel 2 Toelichting nieuwe prestaties

Effect	Oude prestatie	Nieuwe prestatie	Soort wijziging	Toelichting
Schoon water	P061 In 2025 is het onderhoud van de technische bedrijfsmiddelen risicogestuurd.	P098 In 2030 blijven onze installaties, door middel van een lange termijn *assetmanagement* strategie, betrouwbaar en zijn klaar voor de toekomstige ontwikkelingen.	Herijking	De einddatum van de prestatie loopt af.
	P091 Dagelijks sturen we op het verlagen van onze emissies naar de omgeving op basis van vastgestelde ambities en wettelijke eisen. In 2028 hebben we de productie van grondstoffen en energie verhoogd. en P092 In 2025 zijn we in staat om via beleid, procesregie en methodiek-	P099 In 2030 hebben we een toekomstbestendige bedrijfsvoering, dragen we bij aan innovatieve ontwikkelingen en realiseren we onze grondstof- en energieplannen, terwijl we 24/7 presteren.	Samenvoeging en herijking	De einddata van de prestaties lopen af.

	ontwikkeling adequaat in te spelen op vragen uit de omgeving.			
	P070 In 2025 wordt het schone water klimaat- en energieneutraal geproduceerd.	P103 In 2030 produceren de rioolwaterzuiveringen op jaarbasis gezamenlijk meer energie dan zij verbruiken. Hierdoor functioneren de rioolwaterzuiveringen als energiefabriek en dragen zo bij aan de energieneutraliteit van het hoogheemraadschap.	Herijking	De einddatum van de prestatie loopt af.
	P069 We behalen de vastgestelde doelen voor 2025 voor de doelmatigheid in de Waterketen.	P101 In 2030 werken we structureel samen met onze ketenpartners aan de maatschappelijk optimale verwerking van afvalwater.	Herijking	De einddatum van de prestatie loopt af.
	P071 In 2025 werken we aan het verwaarden van water, energie en grondstoffen volgens een meerjarige routekaart.	P102 In 2030 is de bedrijfsvoering van de waterketen, in lijn met het Grondstoffenakkoord, voor 50% circulair ingericht. Daarnaast vertalen we andere nieuwe wetgeving, zoals de Richtlijn Stedelijk Afvalwater en de KRW, naar circulaire eisen aan het waterketensysteem.	Herijking	De einddatum van de prestatie loopt af.
	nvt	P100 In 2030 werken we in het kader van de Grote Verbouwing van de Waterketen volgens een onderzoeksprogramma, investeringsprogramma en een veranderagenda om zo moedige keuzes te maken en toe te werken naar de noodzakelijke systeemsprong.	Nieuw	Deze prestatie heeft als doel om het bestuur te informeren over de grote verbouwing.
Crisisbeheersing	P075 In 2026 hebben wij intern en met onze partners voor het geheel aan relevante bedreigingen, de crisisbeheersing diepgaand en breed versterkt.	P104 In 2030 signaleren/adviseren en monitoren wij onze omgeving continu op bedreigingen voor onze waterstaatkundige taken (maatschappelijke effecten) en hebben crisisbestrijdingsstrategieën uitgewerkt. Zo nodig activeren wij de crisisbeheersingsorganisatie.	Herijking	De einddatum van de prestatie loopt af. Deze prestatie komt voort uit de visie op crisisbeheersing en loopt vooruit op de daaruit voortvloeiende uitvoeringsagenda, die in 2026 wordt opgeleverd.

	nvt	P105 In 2030 hebben wij ons netwerk (intern en extern) ingericht zodat ons crisisbelang bij partners wordt (h)erkend en benutten wij kansen vanuit de samenleving waarmee wij onze crisisbeheersing versterken (waterweerbaar).	Nieuw	Deze prestatie komt voort uit de visie op crisisbeheersing en loopt vooruit op de daaruit voortvloeiende uitvoeringsagenda, die in 2026 wordt opgeleverd.
	P055 Samen met onze netwerkpartners bereiden we ons voor, zodat we adequaat handelen bij een (dreigende) crisis met maatschappelijke gevolgen.	P106 In 2030 zijn wij in staat om een crisis slagvaardig en doelgericht te beheersen en hebben daarvoor de voorwaarden en de nazorg geregeld. Onze crisismedewerkers zijn toegerust op hun taken.	Vervanging	Deze prestatie komt voort uit de visie op crisisbeheersing en loopt vooruit op de daaruit voortvloeiende uitvoeringsagenda, die in 2026 wordt opgeleverd.
Bestuur en organisatie	P065 Taakuitoefening bestuur en organisatie	P093 Het bestuurlijk besluit-vormingsproces verloopt soepel, integraal en op hoofdlijnen.	Splitsing	De oude prestatie was erg algemeen verwoord.
		P096 We zijn een dienstverlenende, klant- en op duurzaamheid gerichte organisatie en we sturen actief op tevredenheid over de afhandeling.		
	P066 Ondersteuning bestuur en organisatie	P094 Wij zijn een betrouwbare overheid, delen onze kennis en we zijn open en benaderbaar.	Splitsing	De oude prestatie was erg algemeen verwoord.
		P095 We zorgen voor veilig en optimaal informatiebeheer door verbetering van de gehele informatiecyclus.		
		P097 Ons personeel ontwikkelt zich om toekomstige ambities waar te maken.		